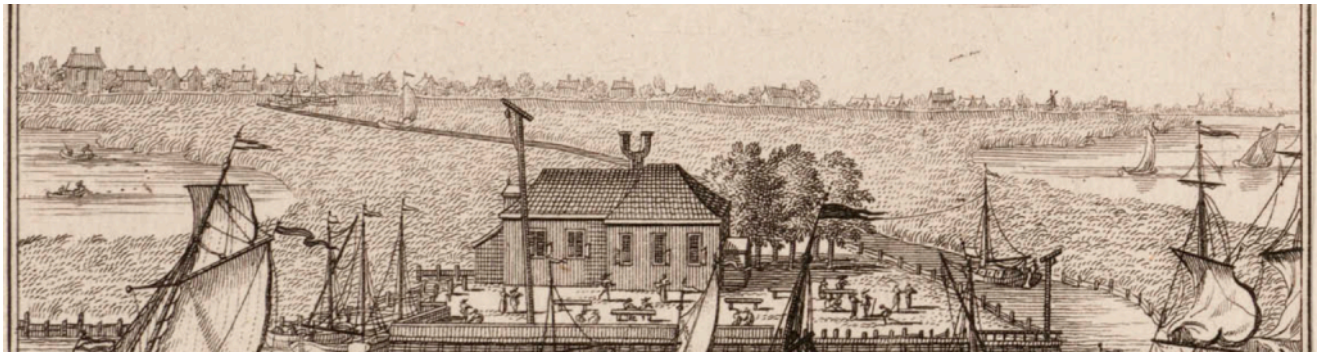
Tolhuistuin eeuwenlang vermaakscentrum

Vanouds stond er op de punt van de Volewijck een tolhuis, een herberg die ook als veerhuis fungeerde en waar men rijtuigen met en zonder koetsier kon huren.

Op 27 januari 1858 besloot Amsterdam dat naast het oude veerhuis een nieuw *uitspanningslokaal* zou worden gebouwd op de stadsgronden ten noorden van het IJ. Dat gebouw staat er nu nog. Er werd toen bij het Tolhuis een grote tuin aangelegd met onder andere een muziektent. Vanuit de stad konden Amsterdammers de tuin en het Tolhuis met de stoomraderboot bereiken. Het Centraal Station was nog niet gebouwd, zodat je vanuit de Tolhuistuin een prachtig zicht had op het panorama van de haven en de stad. *Algemeen Weekblad* van 25-05 1859: ‘De zalen zijn ruim en frisch, het ameublement uitstekend netjes, het buffet met smaak ingerigt en het uitzigt over het IJ met zijn zeilen

BUIKSLOTER TOLHUIS.

OPENING VAN HET NIEUWE LOKAAL OP WOENSDAG 4 MEI 1859.

Buiksloter Veer

UITGIFTEN VAN PLAATSBILJETTEN NAAR HET TOLHUIS

VOOR HEEN EN TERUG TOT VERMINDERDE VRACHT.

Te beginnen met Woensdag 4 Mei a. s. zullen er aan het Plaatsbureau Nieuwe Stads-Herberg alhier verkrijgbaar zijn.

PLAATSBILJETTEN NAAR HET TOLHUIS VOOR HEEN EN TERUG

à 15 Cents per Persoon,

voor Kinderen beneden de 12 Jaren 10 CENTS per Persoon.

De Overtogt geschiedt alle Uren met de Stoomboot. (7326)

en masten, op de stad en omliggende streken waarlijk schoon. Aanvankelijk wordt dit geschenk door de Amsterdammers naar waarde geschat; jongstleden zondag deed de boot á 15 cents heen en terug, 65 reizen volgeladen; het aantal bezoekers bedroeg op dien dag alleen, ondanks de N.O.–wind omstreeks 2000.’ Vanaf het voorjaar van 1862 werden er openluchtconcerten gehouden. De Tolhuistuin werd een van de grootste vermaakcentra in Amsterdam. In de zomermaanden werd er vaak een groots vuurwerk afgestoken wat veel extra bezoekers trok. Maar aan het begin van de 20e eeuw werd het lastiger de exploitatie winstgevend te houden. In 1912 werd door Amsterdam het pachtcontract opgezet. In 1913 vormden het Tolhuis en de tuin een onderdeel van de Eerste Nederlandsche Scheepvaart Tentoonstelling (ENTOS).

Kinderen op de Laanweg 2 (1907)

Een groepje kinderen poseert midden op het bestrate deel van de Laanweg voor de fotograaf. Het is zomer 1907 en de meisjes dragen een strooien hoedje. Drie van hen hebben een wit schort aan dat diende om hun jurken zoveel mogelijk schoon te houden. De twee zonder schortje zijn waarschijnlijk zusjes, zij dragen identieke jurken. Achter hen staat een iets grotere jongen met een grote witte kraag.

Het meisje links is Maartje Hendrika Uitslager (1901), de dochter van Cornelia van Vliet en Jan Uitslager. Ze woonden op dat moment in een van de nieuwe huisjes (22A). Dat bevond zich achter nummer 20 waarvan in de verte rechts het dak te zien is. Kort na het maken van de foto verhuisden ze naar de Buiksloterweg.

Maartje was enig kind. Ze stuurde deze foto als ansichtkaart op 26 mei 1907 aan haar oom en tante Jacob Engel en Aagje van Vliet. De kaart was gefrankeerd met een postzegel van 1 cent. De datum van het poststempel was 26 mei 1907, Amsterdam Centraal Station. Aagje en Jacob woonden eerst bij de sluis waar hij sluiswachter was, maar in 1906 werd hij overgeplaatst naar Alkmaar waar hij brugwachter werd.

Links op de foto zijn de herenhuizen Laanweg 53 en 55 en 57, 59 en 61 te zien. Links tussen twee bomen is de punt van het toegangshekje met de naam van de villa erop te zien. Rechts achter de schutting is nog net Laanweg nummer 20 te zien: het huis van de familie J.C. Reinders Folmer met daarnaast het Vinkenbuurtje. Niet te zien zijn de blokken huizen Laanweg 18A-F, rechts van de weg.

Op de Laanweg woonden veel kinderrijke katholieke gezinnen. Op nummer 51 *Villa Agathe* woonde makelaar Wilhelmus Meester met zijn vrouw en 6 kinderen. Het zouden er 9 worden.
Op nummer 57 *Villa Corrie* woonde architect Joannes Meester met zijn vrouw en hun 7 kinderen. Het zouden er 10 worden. De familie Meester vroeg in 1904 in een advertentie om een flink R.K. meisje voor huishoudelijk werk en geschikt voor kinderen. In 1906 toen zij 12½ jaar getrouwd waren, werd er namens hun kinderen een advertentie in *de Tijd* gezet. *Godsdienstig-staatkundig dagblad: de Tijd* 24-03 1906: ‘Op den 10den April hopen onze veel geliefde Pa en Moe Jan L. Meester Wzn. en Margaretha A. Meester v.d.Wel, hun 12½ jarige Echtvereeniging te herdenken. Hun dankbare Kinderen, Willem, Corrie, Jan, Jozef, Annie en Karel. Amsterdam, Laanweg no 57, o/h IJ Huize ‘Corrie’.